

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR izhaja vsak dan, razen nedelje in praznikov, ob 15. uri z vsakim naslednjim dne ter stane celotno 150 k., polletno 90 k., četletno 350 k., mesečno 15 k. Inzerati po dogovoru. Pri redarstvu objavi popust.

Nazov. za vsi spravi "TABOR".
MARIBOR, Jadranska ulica št. 4.

POŠTNA PAVŠATIRANA

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNISTVO se nahaja v Mariboru, Jadranska ul. št. 4, nadstropje. Telefon intern. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Telefon št. 24. ŠHS poštno-telegrafni št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne vira. — Ekspresni se ne vračajo.

Leto: II.

Maribor, sobota 12. februarja 1921

Številka: 34.

Antantne čete zasedejo uporno Nemčijo.

Odhod Italijanov iz Sibenika. Dr. Beneš v Parizu. Represalije za nasilja na Koroškem.

T.V.:

Osveta je naša!

Maribor, 11. februarja.

Poznavajoč italijanski narod, si tudi po svoje predstavljam komedijo, ki jo igra Italija zadnjih par let. Predstavljam si jo v celoti kakor pijanca, ki si je kupil srečko loterije, katere glavni dobiček je vsega spoštovanja vreden in bi osrečil onega, ki bi ga dobil. Zaupajoč v svojo peterožarno zvezdo si tudi Italija liki pijancu, ki že na račun dobička pije na žive in mrtve, domišlja, da ima ta dobiček v žepu in ne pomišlja, da obstoje še druge srečke, ki imajo številke, na katerih eno bi mogel ta glavni dobiček biti izžreban v korist drugega. V ti svoji zaslepljenosti je počela Italija s tem dobitkom razpolagati, kakor da bi bil že njena gotova stvar.

Tako si predstavljam Italijo ob nje brutalnem postopanju proti našemu ljudstvu na čisto slovenskem in hrvatskem ozemlju, ki ga je z nešteti belimi zastavami „slavno“ zasedla in sedaj anektirala. Kakor ptič rje z glavo v pesek, da ne vidi ničesar, kar se zbira nad njo, kar bo prinesla bodočnost. V samozadovoljstvu si Italija maši cmok v usta, kakor svoječasno cesar Viljem, cmok, ki je petkrat večji, kakor njena usta in ki ga hoče z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi nasilnimi sredstvi spraviti v požrešno grlo. Cmok je pa velik in trd, da ga ne bo mogla pogoltniti; tako tudi ne bo mogla z vsemi pogodbami pridobiti ljubezni onih 600.000 Jugoslovenov, ki jih hoče z vsemi barbarskimi nasilji podjarmiti.

Ko je Italija 1. 1915. napovedala vojno naši najhujši sovražnici Avstriji, ki

pa, mimogrede rečeno, ni rabila nikdar tako nasilnih sredstev proti nam, kakor jih rabi sedaj Italija, smo se oddehnili; še bolj pa, ko so nam prvi letaki, ki so jih sipali med nas italijanski aeroplani, oznanjevali, da gre Italija v boj za osvobojenje malih narodov, posebno pa še nas Slovencev in Hrvatov izpod avstrijskega jarma in zadovoljno smo zrli na naskakujoče italijanske čete, ki so se pa vedno tedaj, ko smo jim pot odprli, obrnile in jo urnih nog pobrale zopet nazaj v betonirane postojanke.

Vsakdo, ki je bil tedaj navzoč, bode potrdil, da, ako bi bili mi hujskali naše vojaštvo proti Italiji, se njena vojska ne bi imela vstaviti na Pijavi, ampak bi jo prav gotovo porinili čez peto italijanskega škornja v morje. Mi vsi vemo, da tedaj, bilo je po 11 ofenzivi, ko je bila avstrijska armada strta brez zadostnega streliva, ni bil potreben oni „slavni“ umik pri Kobaridu iz betoniranih podzemeljskih postojank, kakor tudi ni bilo neobhodno potrebno ono brezglavo bežanje čez benečijske poljane. Srce se nam je stiskalo žalosti ob pogledu na divji beg tedanjega našega zaveznika, ki nam je obetal svobodo in na zmagonosne obraze naših krutih sovražnikov, ki so zmagonosno drli za našim zaveznikom.

A danes? Danes bi pa proklinjali našo nedolžno zabitost, da smo tedaj verjeli zahrbtnemu zavezniku, da nam ne prehaja z vsakim dnem bolj v kri in meso želja po maščevanju. Anektirajte na papirju našo zemljo, a nas in naših src ne boste nikdar anektirali. Sovraštvo, ki ga goji onih 600.000 jugoslovenskih src do vas je nepopisno in gorje vam, ko preide v dejanja. Vsa zlodejstva, ki

jih sedaj nad temi 600.000 prebivalci vganjate, se bodo z obresti plačale, na usmiljenje naj nihče ne računa, ker ga tudi vi z nami nimate sedaj, ko si domišljate, da imate ta glavni dobiček v obliki naše zemlje že v žepu.

Vzgojevali bomo našo mladino v sovraštvo do vsega, kar le količkaj diši po italijanski kulturi, kakor smo to delali proti nemškemu narodu, ki danes v Avstriji strti, še komaj vegetira. Ko bode prišel dan povračila, tedaj se bomo pa vzdignili vsi in pohiteli bomo osvoboditi brate, ki jih je na tako brutalen način zasušnil oni, ki jim je potom letakov obetal zlate gradove v osvobojeni lastni državi vseh Jugoslovenov. Osveta je naša!

J. H.:

Socijalizacija.

Slučajno mi je prišlo zadnji čas v roke več brošur iz zbirke: Sozialistische Bücher. V vseh je več ali manj vodilna misel socijalizacija vseh podjetij in naprav. Pri študiranju teh teoretičnih razmotrivanj so me navdajale lepe misli in nade, ko sem si predstavljal, če bi se resnično dalo izvesti vse to, kar se da na papirju tako lepo naslikati. Kdor je zasledoval časopise od preobrata sem, je gotovo opazil, da se je več ali manj v vseh državah stremilo po socijalizaciji že pod vplivom ruskega socijalnega preobrata. Toda, kar se je dogajalo pri gradnji babilonskega stolpa, to se ponavlja tudi sedaj. Arhitekti te nove zgradbe so že danes na početku svojega dela v veliki zadregi. Trčili so na velikanske zapreke in sedaj ne vedo, kako nadaljevati začeto delo socijalizacije.

pove kritika, ki je pisala: „Zdi se, da je bratska Slovenija neizčrpiliva v naraščanju mladih in močnih igralških moči. Z g. inž. Skrbinskom bomo, ako bo angažiran, dobili izbornega umetnika karakterne stroke. Po sinočnem nastopu sodeč, bi si g. Skrbinšek pridobil takoj vso našo publiko, posebno ono, ki zahteva intelektualnih igralcev.“

Po razsulu stare Avstrije je prevzel težko nalogo ravnatelja tržaškega gledališča, posebno težko še radi tega, ker je bila zadnja leta tržaška slov. gledališka publika pokvarjena od operete, ki si je pridobila v tržaškem Talijinem hramu neomejeno oblast, ter ga potegnila na nivo zabavišča. Njegov princip pa je bil, da gledališče ne sme biti le gledališče, kjer se brez cilja in sistema igra vse vprek, kar pride ravnateljstvu slučajno pod roko, ampak kulturni zavod, hram umetnosti in to v repertoarju, ki se izvaja, kakor tudi kar se tiče celotnih uprizoritev ter tega, kar nam nudi posameznik.

Premagal je že v kratkem času po opereti izkvarjene dobe instinkte občinstva ter našel v odboru „Dram. društva“ dovolj razumevanja za svoje umetniško hotenje. Stopnjevanje in polagoma je vzgajal občinstvo in ansambl ter končno zmagal na celi črti. Najlepši dokaz zato je, da je mogel koncem sezone ob najlep-

špominjam se shoda vsega socijalno-demokratskega delavstva Aljskega okrožja dne 1. maja 1919 v Celju na sedanjem Dečko-vem trgu. Takrat je govoril med drugimi tudi sodrug Kopač iz Ljubljane in med drugim je večkrat ponovil besede: „Kar je bilo včeraj lepo, dobro in pravično, je danes blato. Vse je relativno, kakor so pač okoliščine in kakor se pač spreminja tekom časa mišljenje posameznih slojev.“ On je pač tedaj mislil s tem reči, da bo tudi za proletarijat prišel čas zmagoslavja in diktata. — Toda pri presojevanju kakšne ideje nam je treba še vedno opirati na kruta dejstva, dosedanje izkušnje in sploh na zgodovino in prakso. Temelji, ki so raznim voditeljem še včeraj se dozdevali kot najboljši in najsigurnejši, se pogrezajo danes v močvirje najostudnejših dogodkov, ki so jih ti voditelji, oziroma demagogi v škodo delavstva sami povzročili. Možje, ki vodijo mase in se po gromovitih govorih in obljubah povzpeli do moči, stojijo danes svojim privržencem nasproti v jako neprijetnem položaju, ker jim pač ne morejo dati tega, kar so jim še včeraj obljubovali. Znano je, da je bilo komunistom in socijalistom glavna volilna parola pri volitvah v konstituanto: „Republika! Socijalizacija itd.“ In tako se je zgodilo na primer na nekem komunističnem shodu več tednov po dovršenih volitvah, da so poslušalci silili v govornika in zahtevali nebesa na zemlji in med drugim tudi republiko, nakar govornik seveda ni mogel „rebus sic stantibus“ dati nikakega odgovora. morda se zavedajoč, da je norec zmožen postaviti več vprašanj, kakor pa jih zamore odgovoriti modrijan. — Socijalizacija, o kateri se je toliko govorilo in pisalo,

šem času izvesti z najboljšim uspehom celoten cikel Cankarjevih dram. Stano Kosovel je pisal v „Edinosti“ koncem sezone: „Milan Skrbinšek ima za Trst predvsem zasluge kot vzgojitelj igralškega naraščanja, reformator odra in kar je glavno obrazovalec okusa naše javnosti. Na trhih oder konvencionalne zabave je postavil nov ansambl in nov repertoar. Stem je dobilo naše kulturno življenje novo podlago. Skrbinsku smo hvaležni za to. On računa z realnimi faktorji in se ne usteje nikdar. Sam resen in globok umetnik podal je tržaškemu življenju temelj resne in prave kulture. In to je neovrgljiv dokaz, da ve, čemu nam je potreben njegov poklic.“

Gledališče mora biti umetniško in moralno, torej estetično in etično vzgojni faktor, ker samo kot tako je tudi res potrebno. Tega pa se pri nas niso zavedali in to je tudi vzrok, da naš Skrbinšek ni odšel iz Trsta v Ljubljano, nego je raje stopil kot tretji v družbo nedvomno najboljšega jugoslovenskega režiserja Nadvornika ter odlične igralke, Slovenke Marije Vere, ki se je bila tedaj vrnila z nemških dvornih gledališč preko Reinhardta domov ter sodelovala v Sarajevu pri komornih pozorišnih igrarh kot karakterni igralec in režiser. O ne- navadnih umetniških kvalitetah teh iger

Radivoj Rehar:

Milan Skrbinšek.

(Ob desetletnici njegovega umetniškega delovanja).

Danes, 12. februarja, praznuje s kreacijo dr. Kerženceva v drami Leonida Andrejeva „Misel“ igralec, režiser in dramaturg našega slovenskega narodnega gledališča g. Milan Skrbinšek desetletnico svojega plodonosnega umetniškega delovanja.

G. Milan Skrbinšek se je že sprva mislil posvetiti gledališki umetnosti, toda na željo staršev se je po maturi vpisal na dunajski tehnik. Slab študent ni bil, toda ono hrepenenje ustvarjanja na gledaliških deskah, ga je najprej skušalo potegniti na filozofsko fakulteto, kjer bi bil potem študija moderne filologije prišel bliže gledališču, a mesto tega ga je potegnilo naravnost v — dramatično šolo na Dunaju, kjer mu je bil učitelj dvorni igralec Seydelmann, sedaj profesor na konservatoriju. Idealen mož je spoznal v mlademu gojencu že takoj izreden talent, zato mu je tudi svetoval, naj odide v Nemčijo, sam se je potrudil, da mu preskrbi angažma na kakem večjem nemškem gledališču.

Mlademu Skrbinsku pa je ličala premočno v idealnem srcu ljubezen do lastne obožne in zapuščene slovenske domovine

in tako je kljub odsvetovanju s strani učitelja Seydelmanna, ravnatelja in drugih odšel v Ljubljano, čeprav je vedel, da ga čaka tam zelo dvomljiva eksistenca posebno še radi krize, ki je one čase venomer grozila slovenskemu deželnemu gledališču. Ljubezen do razvoja naše umetnosti mu je dajala moč, da ob skromni gaži ni le živel, nego, da si je tudi toliko prihranil, da je o počitnicah lahko poselil Dunaj, Prago, Drazdane, Lipsko in Berlin. Zelel si je priti tudi v Pariz in Moskvo, toda predaleč naražen sta bila ta dva kraja za njegova skromna denarna sredstva in tako je ostalo le pri neizpolnjeni želji.

Leto pred svetovno vojno je vodil gostovanje ljubljanskih umetnikov po deželi, vojna pa ga je nenadoma potegnila iz gledališča v Galicijo na bojišče, odkoder se je vrnil 1. 1919 v oktobru ranjen nazaj v domovino. Služboval je nato kot rezervni častnik v Ljubljani in v Trstu, kjer je deloval z vsemi silami za zopetno otvoritev takrat zaprtega ljubljanskega slovenskega gledališča, seveda zaman, kajti Štefettevega kina ni bilo mogoče pregnati iz onetaščenega Talijinega hrama. Več uspeha pa je imel v Trstu, kjer je pridno pomagal diletantom.

Se kot častnik je gostoval za angažma v Zagrebu, s kakšnim uspehom, nam

se zdi, da ni več ideal onega razreda, ki je pričakoval od nje odrešenje iz vsega zla. Ne vem, kako zgleda boljše-
vizem od blizu. Toda sodeč po vsej
dosedanji kritiki o njem, je z njim
združen pogin vsake splošnosti. (Ge-
meinwesen.)

● O socializaciji se je do zadnjega
časa dosti govorilo in pisalo. Kakor
nas učijo izkušnje iz zgodovine ruskega
boljševizma od njegovega početka do
sedaj, bi bila vpeljava socializacije po
ruskem vzorcu za naše delavstvo skrajno
pogubno. To je treznejše delavstvo v
Jugoslaviji že malo sprevidelo in lahko
rečemo, da danes ni več tiste naivnosti
v tem oziru med delavstvom, kakor je
bilo to spočetka, ko so razni demagogi
vplivali nanj. Tudi recimo, da bi se
socializacija vpeljala po celi Evropi.
Znano je, da danes še čuti delavstvo
vsakega posameznega naroda nacional-
no-separatistično. Dalje še tudi ne sledi
iz socializacije, da bodo angleški ali
francoski delavci v lastni sili prihiteli
tudi drugim z življenjem na pomoč. To
vidimo pri Nemcih, Cehih, Italijanih,
Francozih, Angležih itd. Ze iz tega
lahko sklepamo, da svetovna socializa-
cija danes ni mogoča, vključ temu pa
lahko rečemo, da je s svetovna vojna
napravila v tem pogledu korak naprej.
Če je socializacija sploh mogoča, tedaj
le v zvezi proletarijata z meščanstvom.
— Trgovina in industrija prospevata na
medsebojnem zaupanju. Če se n. pr.
posamezna podjetja socializirajo, so to
nova podjetja in imajo tudi nove vodi-
telje. Nova podjetja pa nimajo takoj
zaupanja, oziroma kredita in vsled po-
manjkanja tega prepotrebne zaupanja
bi trpela, kakor gori rečeno, trgovina
in industrija. — Pa se bo kdo izgo-
varjal, češ, na Ruskem pa je mogoče,
da vladajo samo kmetje in delavci. Pri
tem pa je treba premisliti, da ni vsaka
dežela kakor Rusija.

(Konec prih.)

Notranja in zunanja politika.

● Dr. Drinković pri regentu. V
sredo je bil predsednik Narodnega kluba
dr. Mate Drinković v posebni avdijenci
pri regentu. Drinković je obrazložil re-
gentu politično situacijo in stališče Hr-
vatov ter težkoče, ki bi mogle nastati

je pisala svoječasno tudi ljubljanska „Ju-
goslavija“.

Predno je prevzel vodstvo celjskega
gledališča, so ga vabili v Beograd, Zagreb,
Novi Sad, Ljubljano in Osijek, kjer mu
je intendant ponujal mesto ravnatelja
drame. Toda on je šel v Celje, da ustvari
zdrav temelj bodočega rednega gledališča.

Letošnjo sezono se je odzval po res-
nem premisleku vabilu g. ravnatelja Nu-
čiča ter prišel kot igralec, režiser in dra-
maturg v Maribor, da pionirski tu na naši
severni meji, kjer je vodil tudi drama-
tično šolo gledališča in je sedaj po uki-
njenju otvoril svojo lastno privatno dra-
matično šolo. Da bo ta šola rodila dober
sad, nam zagotavljajo njegovi prejšnji
uspehi na tem polju v Ljubljani, a oso-
bito v Trstu, kjer je vzgojil kakih deset
poklicnih igralcev, ki so sedaj deloma v
Ljubljani, deloma pa tudi v Mariboru.

Poleg tega pa je obogatel našo dra-
matično literaturo z mnogimi dobrimi
prevodi res literarno vrednih dram.

Njegovo udejstvovanje je torej mno-
gostransko, le žal, da mu v Mariboru
zaenkrat še ni mogoče razviti vseh zmo-
žnosti, upamo pa, da bo čas prinesel
tudi to in v tem upanju praznujemo tudi
danes njegovo prvo desetletnico težke
križave poti slovenskega gledališkega
umetnika.

za normalni razvoj države, ako bi se
uveljavila ustava sedanje vlade brez
ozira na želje in potrebe Hrvatov in
Slovencev, odnosno katolikov in musli-
manov. Po našem mnenju bi bilo treba
uvesti posebno kazeno za take in enake
politike, ki istovetijo svojih par poslan-
cev s celim hrvatskim, oziroma sloven-
skim delom našega naroda.

● **Demokratski klub za žensko
volilno pravico.** V četrtek je na seji
Demokratskega kluba bilo sprejeta v
glavnem načelo ženske volilne pravice,
ki pa naj se uvaja le stopnjoma.

● **Proti rovarjem v Vojvodini.** Ker
se je pojavilo med vojvodinskim železni-
čarstvom novo protidržavno rovarjenje,
je podvzela vlada proti njim najstrožje
mere.

● **Ministrstvu za prehrano in ob-
novno zemlje bosta najbrže v kratkem
ukinjeni.**

● **Predaja uprave okupiranih kra-
jev.** Naša vlada je odklonila italijanski
predlog, naj bi naše oblasti prevzele
upravo zasedenih krajev, še predno od-
idejo italijanke čete.

● **Poljsko-ruska pogajanja.** Mirovna
pogajanja v Rigi so došla v finančnih
vprašanjih na mrtvo točko. Poljska
zahteva od Rusije izplačilo 85
milijonov rubljev v zlatu, medtem ko bi
bila Rusija pripravljena plačati le 30 mi-
lijonov in še te v blagu in raznih kon-
cesijah. Poljska, ki je bila v začetku
spravljiva, je sedaj najbrže pod vplivom
antante vedno bolj nepopustljiva.

● **Tudi Grška se udeleži london-
ske konference.** Grška vlada je spre-
jela vabilo k udeležbi londonske kon-
ference.

● **Bavarska in pariški odloki.**
„Berliner Tageblatt“ javlja iz Monako-
vega, da je prišlo med vlado in koalici-
jsko stranko do soglasja v vprašanju
navodil, ki jih je sestavil ministrski svet
in ki jih je odobrila vlada. Bavarska
vlada ne more odstopiti od svojega
stališča, ki ga je zavzela napram pari-
škimi sklepom, pač pa se bo pokorila
odredbam državne vlade, ki jih bo ta
izdala v vprašanju razorožitve. Državni
vladi se prepušča vsa odgovornost.
Bavarska hoče bedo, ki jo je naložila
versailleska pogodba, prenašati skupno
z vsemi deželami Nemčije.

Zanimivosti.

Roman lepe Rečanke. Včeraj smo
poročali na tem mestu o histerični zlo-
činki, ki je zavedla 18 letnega mladeni-
čev in triumfirala so moški. Danes pa
poročamo o romanu lepe Rečanke, ki
je bila zavedena od moškega — in tri-
umfirale bodo ženske. Danes meni,
jutri teži. Saj je edino pravo ono na-
ziranje, ki ne obdoljuje apriorno ne
žensk in ne moških. Vragi so ženskega
in moškega spola; ženski zlezejo v
ženske, moški pa v moške; samo to je
zlo, da navadno tam, kjer se sestane
dva — moški in ženska, intrigira samo
en vrag, ali ženski, ki zleze v žensko,
a moški ne zleze v moškega, ali pa
moški, ki zleze v moškega, a ženski ne
zleze v žensko. Le malokdaj se zgodi
izjema, da zlezeta oba v oba in tedaj
nastane strašen boj med vragovi. Toda
o tem boju ob drugi priliki. Pred
29 leti se je rodila reškemu kočijažu,
poštenemu možu Marinkoviču hčerka
Ana, ki se je že v 18 letu razrasla v
najlepše dekle na Reki, ki je s svojo
lepoto zamamljala ves moški svet. To-
da Ana je bila pridna šivilja in v njej
takrat še ni bilo vrage, pač pa je bil v
nekem bogatem in uglednem Rečanu,
ki je dekle omamnil in zavedel, potem
pa je vrgel pohojeno na cesto. Oče ji
ni mogel tega odpustiti, čeprav je bila
le žrtev moškega vrage in tako je dekle
končno pobegnilo z doma v Milan —

v pevsko in plesno šolo ter postalo —
kabaretna igralka. S svojo lepoto in s
svojim talentom je Annie Marini, kakor
se je zvala kot igralka doživljala triume
in vesporno ljubavnih ponudb. No, te-
daj je bil zlezal tudi v njo že vrag in
udala se je sinu pariškega bankirja
Meroisea, Albertu ter odšla z njim v
Pariz, kjer je žela še večje triume. To-
da le prekmalu se je izneverila Albertu
in sledila egiptovskemu princu Sediju
Hismarju, ki jo je odvedel v Kairo,
kjer ji jo dal na razpolago krasno vilo,
služabnike in ekvipaže. Toda vrag, ki
se je bil v njej že udomačil, jo je po-
gnal v beg z mladim Arabcem Mesei-
mom Habakijem, s katerim je sprispela
spet v Pariz, a ga pustila in odšla zo-
pet k Albertu, ki je kmalu nato umrl
ter ji zapustil ogromno premoženje, ka-
teregega pa ga je takoj zapravila v div-
janju, ki jo je privedlo v blaznost in v
blaznico „De la Roche“, odkoder bo
sedaj prišla ubita na duhu, duši in te-
lesu zopet nazaj na Reko.

Dnevna kronika.

— **„Straža“ proti uradnikom.** Ve-
dno smo trdili, da pri klerikalcih nima
nobeden uradnik ničesar iskati, ker je
njim uradnik še vedno samo škric, ki
na račun kmečkih „žuljev“ žere. V
„Straži“ z dne 7. feb. pišejo n. pr.:
„Bilo bi zelo koristno, če bi okrajni
glavar malo bolj nategnil vajeti in pri-
silil svoje uradnike k vestnemu in res-
nemu delu. Poštni uradniki so postali
tudi nekam bolj zadirljivi in surovi.
Kmetič pride plačevati davek, položnice
ne zna izpolniti, uboga para, kako te
bo poštar nahrulil.“ — Seve — volitve
so za nami in klerikalci nekaj časa
uradnikov ne rabijo, pri občinskih vo-
litvah pa jih bodo zopet hujskali, češ,
glejte, kako nizke plače vam dajejo v
Beogradu. Tako so n. pr. v predzadnji
številki jadikovali nad prenizkimi pro-
fesorскими plačami, zopet kmete nahuj-
skali proti premastnim profesorским
plačam in še se dobe med nami inteli-
genti, ki tega licemerstva ne uvidijo.

— **Klerikalci v boju proti učiteljstvu.**
Odkar je doživel dr. Verstovšek polomijo
s svojo Slomškarijo v Mariboru, je začel
v „Straži“ in „Slov. gospodarju“ trajen
pokrit boj proti slovenskim učiteljem.
Zadnji čas pa iz Cirilove tiskarne na-
ravnost hujskajo kmečko ljudstvo na
upor proti učiteljem, ki imajo baje
„neprimerno nelike, premastne“ plače
in to ravno klerikalce najbolj boli. Raz-
merje med duhovščino in učiteljstvom
na deželi je bilo doslej pač takšno, da
je bil duhovnik kot gospodarsko izvrstno
situiran neomejen gospod, učitelj s svojo
borno plačico na vse strani odvisen.
Temu suženstvu je napravil minister
Ribičevic z regulacijo učiteljskih plač
enkrat za vselej konec. To pa je ob
enem silen udarec za klerikalno stranko
in zato v svoji onemogli jezi — buha.
„Straža“ z dne 7. februarja piše n. pr.:
„Učitelji imajo danes za svojo delo in
svoje študije neprimerno visoke plače.
Dr. Verstovšek jih je še posebej opo-
minjal k vestnemu izpolnjevanju svojih
dolžnosti. Nam kmetam se zdi, da se
prav niše ne ravna po njegovih na-
ukih. Urice so vedno bolj kratke, otroci
znajo vedno manj in „Slov. Gospodar“
piše: „Naši krščanski davkoplačevalci so
zgradili in vzdržujejo naše šole s kmet-
skimi žulji te premastno plačuje učitelj-
stvo itd.“ Zanimiv je v tem odstavku
stavek o dr. Vrstovšku. Da ne bo de-
mentija, ne rečemo, da je pisal tiste
strupene vrstice proti učiteljstvu baš od-
slovljeni dr. Vrstovšek, vemo pa iz naj-
zanesljivejšega vira, da je „Straža“ naj-
bolj strupena tedaj, kadar se nahaja v
njeni bližini dr. Vrstovšek.

— **Javna varnost.** Po informacijah
iz naših bolnic zadnji slučaj nočnih ce-
stnih napadov niso tako posebnost, ka-
kor se splošno sodi. To so dogodki, ki
so prišli slučajno v javnost. Navadno pa
so taki in še hujši slučaji takorekoč na
dnevem redu. To velja zlasti za vse
one napade, pri katerih ne posreduje
rešilna postaja, torej iz okolice mesta.
Bolnice najbolj občutijo, da je glede
javne varnosti posebno zunaj še zelo
slabo preskrbljeno; premalo orožništva,

posebno v Studencih, Hočah in Krčevini.
Lajtersberg, Pesnica, St. Ilj. Najbolj po-
trebna pomnožitve izvežbanega orožni-
štva pa je postaja Krčevina-Lajtersberg,
ker meji neposredno na mesto in na že
zdavno razupit prehod skozi Lajtersberg.
V območju te postaje imamo tekom dveh
let že več zločinov, med njimi tudi ro-
parske umore, ki so še do danes ostali
neizsledeni. Mestni park in sosednji dre-
voredi, ki stoje ob meji obeh občin,
ostanejo sploh nezastraženi. Tam lahko
človeka po noči ne samo pobijejo, am-
pak po domače rečeno, spečejo, pa ne
bo nihče nič vedel. V celem tem okraju
tudi ni nobene luči, niti ne ob glavnih
ulicah, ki spadajo še k mestu. Sicer sto-
je tu pa tam kandelabri, toda samo zato,
da pričajo, da so pri vzornem redu
nekoč tudi tam gorele luči. Zaradi naših
varnostnih oblasti izsekajo lahko tudi celi
park, to bi še-le drugi dan videli.

— **Slovenščina pruskih duhovni-
kov.** Znano je, da Nemci v obče, po-
sebnost pa še Prusi, ne morejo izgovarjati
nekaterih naših soglasnikov, n. pr. z, ki
ga izgovarjajo kot š, dočim zamenjavajo
g s k in nasprotno. V govoru povzročajo
tako zamenjavanje dostikrat smeh ali pa
tudi ogorčenje med poslušalci, če se to
zgodi v cerkvi. In tako smešenje našega
jezika in katoliške vere je zdaj na Ko-
roškem na dnevem redu, ker je „Hei-
matsdienst“ poglaval večino naših duhov-
nikov ter jih nadomestil s pruskimi. V
roke nam je prišlo izvorno pismo iz Gre-
binskega kloštra, iz katerega posnamemo:
„Vam moram naznaniti, kako perfektno
zna naš grebinski župnik govoriti slo-
vensko: „Jezus se je v Bellehemu v eni
šalici rodil, je potem 33 let med ljud-
stvom šival, slednjič je za nas na-
grizi umrl in je bil v hladni krop-
polozen.“ Kakšen utis in uspeh prina-
šajo med našim ljudstvom take pridige,
si lahko vsakdo sam predstavlja. Prišel
pa bo čas, ko bodo v slovenskih cerkvah
na Koroškem utihnile tudi take smešne
pridige in se spreminjale v čisto nemške,
kar se pravzaprav že itak prakticira.
Ampak na drugi strani naše ljudstvo na
Koroškem tudi trdno veruje, da pride
tudi čas, ko bodo iz slovenskih cerkev
izginile take pridige s pridigarji vred.“

— **Tobak za Štajersko.** Delegacija
ministrstva financ v Ljubljani je uvedla
radi naše v številki od 5. decembra
objavljene novice o mahinacijah s to-
bakom, določenim za Štajersko, po-
drobno preiskavo, ki ni mogla ugo-
oviti nikakih nerednosti, pač pa se je
uverila, da je bil dosedanji štajerski
kontingent res prenizek, ker se je vpo-
rabljaj še stari razdelitveni ključ iz l.
1913. Vsled tega je delegacija naročila
tobačni tovarni, da dotira štajerske za-
ložnike posebno s cenimi smodkami
ter s tobakom za pipo bolje nego do-
slej. Sicer pa teh produktov še vedno
ni toliko, da bi se lahko zadostilo vsem
zahtevam, obstoja pa upanje, da bo
uprava v kratkem zadostno založena.

— **Slavnim srbskim vojakom.** Ko
je naša vojska septembra meseca 1916.
zavzela Kajmak-Calan, eno najtežjih
pozicij v svetovni vojni, je na predlog
sedanjega poslanika de Fontenaya dala
francoska vlada izdelati mramornato
z napisom: „Slavnim srbskim vojakom,
ki so se z nami bratski borili in padli
na dan bitke na Kajmak-Calanu v sep-
tembru 1916.“ — Vlada francoske repu-
blike v znak občudovanja in hvaležnosti.
Ta spominska plošča je ležala v Solonu,
dokler je ni poslanik de Fontenay dobil
odtam in jo na dan svečanosti mesta
Beograda izročil vrhovnemu polkovniku
naše vojske, regentu Aleksandru, ki jo
bo dal postaviti na primeren prostor.

— **Politična oblast je prepovedala**
nemškimi listom v Sloveniji rabiti dru-
ga nego slovenska krajevna imena.

— **Naš konzulat v Marsaillet.**
Vsem zainteresiranim se daje na znanje,
da se je naš kraljevi generalni konzulat
v Marsaillet definitivno namestil v ulici
de Prado št. 76.

— **Dvajset-dinarske novčane.**
Spričo sklepa Narodne banke, da se
potegnejo iz prometa dvajsetdinarski
bankovci, razširjajo brezvestni agenti in
špekulanti med ljudstvom vesti, da bodo
ti bankovci razveljavljeni in da se ne
bodo več menjali. Na ta način povzo-

čaj med narodom paniko in se okoliščajo z razburjenjem tako, da odkupujejo bankovce za nizko ceno. Vse te razširjene vesti so tendenciozno izmišljene, in se uradno dementirajo. Prebivalstvo naj bo uverjeno, da se bo izmenjava bankovcev vršila do konca, kakor to zahtevajo interesi države in vsega prebivalstva. Proti onim, ki brezvestno trgujejo z bankovci, se bodo uporabile najstrožje naredbe in v zakonito določene kazni.

— **Davorin Trstenjak umrl.** V četrtek je umrl v starosti 73 let šolski ravnatelj, pedagog in literat Davorin Trstenjak.

— **Dunaj, tovarna za falsificiranje novčanic.** Poljska je obvestila dunajsko vlado, da so se pojavili falsifikati poljskih mark, izdelani tudi na — Dunaju.

— **V Crni gori je mir.** Presbiter dementira vesti, ki jih prinesa „Epoha“ od 2. t. m. o vstaji v Crni gori.

— **Aretacije komunistov v Franciji.** Po poročilih listov iz Marsaille je bilo tam aretirano veliko število komunistov.

— **Papežev delegat v Skadru.** Pred nekaj dnevi je prišel semkaj papežev delegat, don Ernest Cozzi, domačin iz Istre, ki je bil za vojne v Skadru kot vojaški duhovnik, lansko leto pa župnik v Kastratu. Ljudstvo mu je priredilo lep sprejem.

— **Falsifikacije v trboveljski premovalniški upravi.** Komisija, ki je bila sestavljena iz delegatov ministrstva za obrambo, socijalne politike šum in rud, je po 20 dneh končala svoje delo ter ugotovila mnogo nepravilnosti in tudi to, da so bile liferacijske listine često falsificirane. Komisija je predložila o tem poročilo vladi. Kakor poročajo iz Beograda, se vrne komisija zopet v Trbovlje, kjer bo preiskavo nadaljevala.

— **Izgubil je neki dijak v soboto 29. januarja v mestnem parku blizu Majstrove ulice črno pelerino.** Najditelj naj jo odda v upravo našega lista.

— **Kovani drobiž.** Na potu iz Dunaja v Beograd je prispelo v petek v Maribor 4 vagone kovanega drobiža.

— **Prvo splošno društvo jugoslovenskih vpokojencev v Mariboru.** Na razna tozadevna vprašanja, kje se sprejemajo priglasitve k pristopu v društvo ter o višini članarine, se opozarja zainteresente, da sprejema prijave gđc. Krošljeva v Gosposki ulici št. 2, prvo nadstropje, ki izdaja obenem tudi članske izkaznice in kjer so na vpogled tudi društvena pravila. Vpisnina znaša 2 K, mesečna članarina pa 1 K. Istotako tudi za vdove in sirote. Vpisani člani, ki še niso prejeli izkaznic, jih dobe istotam.

— **Dotični gospod,** ki je na Sokolski maškeradi pozabil v sotoru za cvetlice svoj žepni nož, naj se oglasi pri g. Marjerju, trgovcu na Glavnem trgu.

— **Našlo se je na Sok. maškeradi:** pelerino, površnik in srebrni prstan. Stvari ima shranjene hišnik v Narodnem domu.

— **Ribarsko društvo „Stajerska dravska dolina“** naznanja vsem svojim rednim članom, da se bodo v najkrajšem času oddale ribjelovne karte za postrvne potoke. Vpisovanje se vrši pri g. Greinerju, trgovcu v Gosposki ulici št. 2 do vključno 20. t. m.

— **Afera Nepomucki.** Kakor se nam poroča, je uvedena preiskava o napadih na Nepomuckega prišla do presenetljivih razkritij, po katerih se sumi, da so bili vsi napadi nanj le fingirani. Nepomucki najbrže sploh ni bil napaden, nego je streljal sam, ugotovljeno je tudi, da pri vili „Alvis“ sploh nihče ni čul strela, ker da se napad tam sploh ni izvršil. O nadaljnjih razkritjih bomo poročali.

— **Strašen zločin v Strnišču?** Potniki iz Strnišča pripovedujejo o strašnem zločinu, ki se je baje izvršil v neposredni bližini taborišča Strnišče. Nek begunec Dalmatincev, je s sekuro ubil svojo ženo in nato vlekli še svojo ljubimko v gozd ter jo tam ubil. Beležimo to vest, kakor smo jo prejeli. Z ozirom tudi na zadnje dogodke tu v Mariboru pa moramo enkrat odkrito javno pribiti: Svojčas so imele var-

nostne oblasti, velik interes na tem, da se je o takih zločinih takoj obvestila javnost potom listov. Pri slučajih, ki v interesu zasledovanja niso bili še zreli za javnost, je to izrecno pripomnila in sicer zato, da list ne priobči takega slučaja, če ga izve od druge strani, ker včasih predčasne objave res stvari sami le škodujejo. Dajala so se tudi navodila, kako treba take rezervirane slučaje previdno stilizirati, da služijo zasledovanju. Danes je vse to obveščanje sploh zaspalo; to velja zlasti za naše obmejne orožniške postaje, od katerih je redkokdaj na izrecna vprašanja kaj gotovega dobiti tudi o slučajih, o katerih že celo mesto govori.

— **Pegasti legar v Avstriji.** Kakor javljajo listi, so pri dveh družinah s približno 10 osebami, ki sta potovali iz Italije na Dunaj, dognali pegasti legar. Družini sta bili inficirani brezdvomno med potjo.

Sokolstvo.

o **Minister Beneš in mariborski Sokol.** Minister Beneš se je ob svojem bivanju v Mariboru podrobno informiral pri starosti dr. Sernecu o stanju mariborskega Sokola. Dr. Sernec mu je povedal število izvršujočih in podpornih članov, da se je minister naravnost čudil ogromnemu številu sokolskega naraščaja. Minister je napram dr. Sernecu povdarjal veliko važnost sokolskega delovanja v tej obmejni trdnjavi ter mu izročil prijateljske pozdrave.

o **Zahvala.** Podpisani odsek za prireditve Sokolske maškerade se najpričneje zahvaljuje vsem cenjenim damam in gospodom, ki so pripomogli s svojim sodelovanjem in z darovi, da se je prireditvev tako krasno obnesla.

Veselični odsek mariborskega Sokola.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V petek 11.: Zaprt.

V soboto 12.: „Misel“, izv. ab. Desetletnica umetniškega delovanja Milana Skrbinskega.

Sodišče.

Nekaznovana žalitev gostilniške kuhinje.

Tukajšnje okrožno sodišče je izreklo končno veljavno razsodbo, ki bo gotovo razburila duhove med našimi gostilničarji. Svicar Brero Aleksander je več mesecev stanoval v nekem tukajšnjem hotelu, a na hrano je zahajal v drugi hotel. Nekaj časa je prvi hotelir to mirno prenašal, končno se mu je taka nezvestoba zdela odveč in je naročil vratarju, naj gosta opozori, da je samoočebni umevno, da gost, ki dobiva v hotelu stanovanje, mora vsaj enkrat na dan biti gost tudi v gostilni v istem hotelu. A tedaj ga je Svicar zavrnil: „Ich fresse von seiner Küche nicht, ich laß mich nicht von seiner Küche vergiften.“ Prizadeti hotelir se je čutil vžaljenega, ker je bilo to izgovorjeno javno in tako, kakor da bi bila gostilniška kuhinja res tako slaba. Toženi k prvi razpravi ni prišel, pa je bil vseeno — oproščen. Hotelir se je pritožil na vzklicno sodišče, ki je prvo razsodbo potrdilo iz razlogov, češ, toženi Brero ni imel namena žaliti oštrja, ampak izrazil je le kritiko proti njegovi kuhinji. Zagovornik je svojega klijenta opravičil s tem, da so lističas v hotelu popravljali kuhinjo in mu je jed smrdela po lizolu.

Najnovejša poročila.

Antanta odpošlje v Nemčijo čete.

TIP Pariz, 10. februarja. Povodom akcije dela nemškega tiska, da se o vprašanju reparacij ne sklene nobena odločitev dokler se poslaniška konferenca ne vpraša za svet, se namerava izvesti koncentracija antantnih čet v okupiranih krajih Nemčije. Vozovi z vo-

nim materialom in municijo so pripravljani. V Belgiji se vrši rekvizicija radi eventualnega transporta čet. V nemških službenih krogih je izzvala ta vest globok vtis. Berlinski listi pišejo, da mora biti tudi tokrat narodno edinstvo popolno, da se preprečijo posledice, ki bi mogle slediti taki akciji.

Odhod italijanske vojske iz Šibenika.

TIP Šibenik, 10. februarja. Semkaj je dospela italijanska oklopnača „Vittorio Emanuele“, na katero se vkreca mornariško poveljstvo. V teku 15 dni bo vsa italijanska vojaška komanda zapustila Šibenik. Uradništvo dobi od 1. januarja do 31. marca posebne dnevnice, ker se smatra, da služi v inozemstvu. Iz demarkacijske črte prihaja dnevno vojaštvo ter se vkreca za Italijo. Do 12. t. m. zapusti Šibenik vsa artiljerija.

Dr. Beneš v Parizu.

TIP Pariz, 10. febr. Čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš je prispel nočoj semkaj. Na kolodvoru ga je sprejelo več političnih osebnosti, med njimi tudi čehoslovaški, jugoslovenski in italijanski poslaniki. Dr. Beneš odpotuje od tu v London, od koder se vrne nazaj v Prago.

Represalije za nasilja na Koroškem.

LDU Ljubljana, 11. februarja. Kakor smo doznali, je deželna vlada v odgovor na izganjanje Slovencev iz Koroškega poostila potne predpise za vse potnike, ki prihajajo iz Koroške ali odhajajo tje. Ker se v zadnjem času izgoni Slovencev iz Koroške množe, ker odzema Slovencev gostilniške koncesije, ker jim odpovedujejo stanovanja itd., je vlada odredila, da bo z nemškimi Korošci v Sloveniji enako postopala.

Fašisti uničili tržaški Delavski dom.

TIP Trst, 10. febr. V noči od torka na sredo so neznani fantje ustrelili nekoga karabinarja, vsled česar so fašisti napadli Delavski dom ter ga popolnoma razdejali in nato zažgali. Delavski dom, v katerem se je tiskal tudi „Lavoratore“, je še bolj razdejan, nego svojčas Narodni dom. Pričakujejo se še nova fašistovska divjaštva. Delavci so v protest proglasili splošno stavko.

Tešinske meje definitivne.

LDU Praga, 10. februarja. Izvestiteljski oddelek ministrstva za zunanje posle naznanja: Zadnji čas so se razširjale v tešinskem ozemlju govorice, da meje Tešinja, ki so bile v Parizu določene dne 28. julija 1919, niso definitivne in da se izpremenijo. Kompetentne oblasti izjavljajo, da so vse te vesti izmišljene.

Jugoslavija ne odobri pogodbe z Nemčijo.

LDU Berlin, 10. februarja. Ministrski svet v Beogradu je po obsežnih in dolgotrajnih pogajanjih odrekel odobritev že zaključene in do podpisov izgotovljene začasne trgovinske pogodbe, katere so sklepali bivši pomočnik finančnega ministra Popović in sekcijski načelnik Teodorčič na eni strani in ministrski ravnatelj nemškega zunanjega urada von Stockhammer na drugi strani.

Razkol med Albanci.

LDU Beogra, 10. februarja. Kakor poročajo vesti iz Tirane, je nastal med slovenskimi nacjonalisti razkol. Mlajša skupina je sklenila, da ne sodeluje pri

volitvah v albanski parlament, dočim je druga skupina nacjonalistov, ki jo vodi prejšnji minister za prosveto Lenida Naci sklenila, da postavi svoje kandidate.

Pred železničarsko stavko v Angliji.

LDU London, 10. februarja. (Wolff.) Kakor poročajo listi, preti za prihodnji teden izbruh železničarske stavke.

Hymans ostane.

LDU Pariz, 10. februarja. (Brezžično.) Po prošnji članov sveta zveze narodov je Hymans umaknil svoj odstop s predsedniškega mesta v svetu zveze narodov.

Konferenca svetovne razorožitve v Ameriki.

DKU Washington, 10. februarja. (Brezžično.) Angleški poslanik bo opolnomočen za sklicanje konference svetovne razorožitve ter dospe v kratkem v Ameriko.

Za obrambo pegavice v vzhodni Evropi.

DKU Zeneva, 11. februarja. (Sv. carski dopisni urad.) Finska vlada je nakazala zvezi narodov 25.000 frankov za obrambo pegavice v vzhodni Evropi.

Iz ustavnega odbora.

Beograd, 10. februarja. Današnje sejo ustavotvornega odseka je otvoril dr. Vesnić. Prvi je govoril poslanec Sušnik (Jugoslovanski klub), ki se je branil proti včerajšnjemu govoru ministra Trifkovića. Za njim je govoril komunist Sima Marković, nato pa posl. Voja Marinković, ki je izjavil, da bi bilo napačno, ako bi se hotelo v načelni debati doseči sporazum s komunisti. Parlament ni izpolnil nad glede zakonodajnega dela. Skrbi ga samo, da se težko sporazumemo, ker smo pač Slovani.

Posl. Ljuba Jovanović poudarja ne-logičnost popolne suverenosti konstituyente. Izjavlja, da se mora sedaj priti do ustave za vsako ceno.

Minister Trinković odgovarja na vprašanje dr. Simraka, da so prehodne naredbe izdelane le po komisiji, a vlada o tem še ni stavila svojega predloga.

Seja se je končala ob 12 in pol. Prihodnja seja jutri ob 9 in pol dop.

TIP Beograd, 10. februarja. Na včerajšnji seji odbora je posl. Sušnik v imenu Jugoslovenskega kluba zahteval, naj se najprej izpopolni vlada g. Pašića, do tedaj pa naj se odgode seje ustavnega odbora. Izgovor, da bi zemljoradniška stranka podpirala vlado g. Pašića, ne drži, ker je načelnik zemljoradniškega kluba Avramović izjavil, da bi se mogel politični del ustavnega načrta Pašićeve vlade sicer vzeti v pretres, kar se pa tiče gospodarsko-socijalne strani načrta ne odobrava, ker imajo zemljoradniki svojega. Ugotavlja, da sedanja vlada g. Pašića nima večine ter bi morala po parlamentarnih principih že davno odstopiti.

Predsednik dr. Vesnić je izjavil, da predloga poslanca Sušnika ne more staviti na dnevni red, niti dovoliti, da se o njem razpravlja. Ako misli poslanec, da sedanja vlada nima večine, naj jo vrže v parlamentu. Končno je opozarjal dr. Vesnić govornike, naj čimprej zavzamejo svoje stališče, ker mora biti načelna debata končana 14. tega meseca.

Schicht

Pozdrav iz starih časov
je, že od nekdaj kot najboljšje priznано in preizkušeno, pravo
„Schichtovo milo“
z znamko „Jelen“,

katero nam prihrani ves trud in vso skrb pri pranju dapes tako dragega perila. Milo z
„JELENOM“ dobivo se v poznali, izvršni kakovosti v naslednjih velikostih:

1/4 kg komadi, 2-delni.

1/2 kg komadi, 4-delni.

Zastopstvo za Slovenijo ima tvrdka J. Globečnik in drug v Ljubljani.

Schicht

Gospodarstvo, trgovina.

Borza 10. februarja.

Zagreb: Berlin 243—244, Italija 535—537, London 565—570, New-York 145—146, Pariz 1040—1045, Praga 188'50—190, Švicca 2350, Dunaj 21'23—21.30. Valute. Dolari 141—145, avst. krone 24'50—25, carski rublji 0—70, francoski franki 1000—1020, napolend. 475—480, nemške marke 234—235, romunski lei 193—200, italijanske lire 520—522, češkoslovaške krone 180—185.

Dunaj: dinarij 1856—1885, dolarij 695—699, franc. franki 4980—5020, švic. franki 11.27—11.325, lire 2500—2520, češke krone 884—890, madž. krone 126.00—128.30, nemške marke 1159—1163, poljske marke 85.40—87.40, funti 2720—2740.

Curih: Berlin 10.20, New-York 616, London 23.94, Pariz 44.15, Milan 22.45, Praga 7.75, Budimpešta 1.13, Zagreb 4.50, Varšava 0.80, Dunaj 1.55, avstrijske krone 1.05.

Ustanovitev nove tovarne sodavice. Prva hrvaška zadruga malih prodajalcev v Zagrebu namerava ustanoviti novo tvornico sodavice v Vlaški ulici 94. Staba se bo računala na 700.000 kron.

Dospete ladje. Naša trgovska agentura v Solunu sporoča interesantom, da so dospete v tamkajšnji pristan naslednje ladje: »Amor« iz Amsterdama, »Circe« iz Antverpna, »Frigija« iz Liverpoola in »Sake Charestie« iz New Yorka. Ladje vsebujejo blago, namenjeno naši državi in sicer večinoma sladkor, kavo, manufakturo in železnino.

Uvoz mineralnih olj. Glasom razpisa ministristva za prehrano in obnovo dežel sme odsek za prehrano v Ljubljani odslej dovoljevati uvoz mineralnih olj samo industrijalcem in porabnikom za njihovo lastno porabo, ter samo v količinah do pol vagona, to je 5000 kg in sicer brez vsake kavcije. Uvoz mineralnih olj preko pol vagona dovoljuje izključno imenovano ministristvo, oddelek za mineralna olja. Odseku je dalje zabranjeno izdajati uvozne dovoljitve za mineralna olja, ki so namenjena za prodajo in sicer na glede na količino, ki se uvaža. V teh primerih izdaja uvozne dovoljitve izključno le imenovano ministristvo in sicer tudi tedaj, ako uvožena množina ne presega 5000 kg. V primerih, ki so navedeni v odstavku dva in tri se morajo stranke obrniti za uvozno dovoljtev na ministristvo za prehrano in obnovo dežel, oddelek za mineralna olja, ter priložiti svoji pravilno kolekovani prošnji potrdilo protokolacije ter potrdilo, da so plačali davek za preteklo leto, dalše za vsak vagon kavcijo 500 dinarjev, ki zapade v prid državne blaginje, ako uvoznik ne izpolni pogojev, pod katerimi se mu je dovolil uvoz.

Davek na poslovni promet. Vsled razglasitve »Uradnega lista« št. 11 bi se moralo plačati s 15. februarja davek na poslovni promet. Vsled protesta »Zveze trgov. gremijev« in vseh zbornic je ministristvo to naredbo začasno preklicalo ter se bode ta davek na drug način pobiral, kar se še pozneje razglasi. Trgovski gremij.

Pogajanja z Nemčijo. Finančno ekonomski komite ministrskega sveta je v svoji zadnji pregledal načrt trgovinsko pogodbe z Nemčijo, ki se je sestavil v priliki navzočnosti nemških delegatov v Beogradu in odredil ne-

katero popravke. V prihodnjih sejah ministrskega sveta se bo ta pogodba zaključila.

Gospodarska pogajanja z Nemčijo. Trgovinski minister dr. Kukovec je sporočil ta teden v ministrski seji izd pogajanj z nemškimi delegati. Ministrski svet je vzel poročilo na znanje in sklenil, da se pogajanja nadaljujejo, vendar pa odklonil trajno pogodbo.

Izvoz ovsa. Dovolil se je izvoz ovsa iz naše države, pa samo do najvišje količine 8'00 vagonov, vendar bo pa najbrže efektiviranje radi visokih cen v naši državi precej majhno.

Vagonska tvornica na Semeringu ja za časa preobrata izgotovila 25 novih tovornih vozov in odposlala na progo Bosanski Novi—Bihač, vendar so se ti vagoni izgubili nekje na poti. Polzvedovanja so bila brezuspešna.

Ustavljen promet na progi Skoplje—Gjevglji. Radi pomanjkanja premoga na progi Skoplje—Gjevglji se je do nadaljnjega obustavil ves tovorni promet. Kurilnica v Skoplju je brez premoga, tako da se še komaj vrši osebni promet.

Nemci o našem gospodarskem vprašanju. V Beročinu izhajajoča »Keramische Rundschau« se bavi v nekem članku o jugoslovenskem industrijskem vprašanju. List omenja pogajanja, ki se vrše med nemškimi in našimi strokovnjaki in je mnenja da je postala Jugoslavija po vojni država, ki bo z ozirom na izvoz v bodočnosti velike važnosti. Iz Srbije, ki je štela pred vojno 3 milijone prebivalcev, je postala Jugoslavija z 14 milijoni. Nemčija naj radi tega polaga posebne važnosti na trgovinske slike s to bogato državo ter naj odpošlje tjakaj svoje zastopnike. Ker je Jugoslavija v prvi vrsti agrarna dežela, mu primanjkuje poljedeljskih strojev in te bi lahko naročal iz Nemčije. Nadalje pravi list: Ljudstvo je pridno, višji uradniki pa spretni in nepodkupljivi. Jugoslavija ima sosebno v Kotoru dobro in zelo ugodno pristanišče. Početke industrijskega razmaha je raznamovati posebno v Zagrebu in Sloveniji. Jugoslavija dela utis zdrave in močne države, ki bo imela lepo bodočnost, ako se bo lahko politično neovirano razvijala.

Potvorjeni čeki „Jadranske banke“. »Trgovski list« poroča, da so se pojavili zadnje dni v prometu ponarejeni čeki »Jadranske banke«. Čeki so izstavljeni od tržaške podružnice tega denarnega zavoda in ponarejeni nekateri podpisi opolnomočenih uradnikov.

Tovarna keksov v Djakovem. Djakovši mlin d. d. je ustanovil zelo lično tvornico keksov. Stavba je zelo krasna in svetla in vsebuje dve peči. Izdeluje se dnevno do 800 kg keksov.

Spedijska tvrdka „Celeritas“ d. d. v Zagrebu je prišla od ministristva trgovine in industrije dovoljenje, da lahko raztegne svoje delovanje tudi v Slovenijo. Kakor čujemo, namerava ustanoviti tukaj v Mariboru podružnico.

Spremembe pri naših trgov. agenturah v Parizu. Minister trgovine in industrije je odstavil Jovana Petrović, člana »M. Petrović Eksprescompagnie Paris« kod vodjo naše opolnomočene agenture.

Vprašanje južne železnice. Kakor se poroča iz Beograda, je odpoval pomočnik premeinega ministra g. Jelić na Dunaj, da se pogovori z voditelji družbe južne železnice v

železniškem opravljanju. Tudi se bode g. Jelić najbrže udeležil konference interesentov južne železnice na Dunaju. Naša država namerava odkupiti proge južne železnice, ki so na našem ozemlju.

Dobava poljedeljskih strojev. Za marec je določila vlada oferto radi dobave poljedeljskih strojev za državo. Vendar je pa vlada ukinila to dobavo, ker je ponudila Nemčija plačilo vojne odškodnine v blagu in bi v tem slučaju dobavila tudi poljedeljske stroje.

Užitinski davek. V prvih šestih mesecih proračunskega leta 1920—21 je znašal državni užitinski davek 62.957.595 55 dinarjev, od katerih od-

pade 22.115.668 77 dinarjev na Hrvaško-Slavonsko in 14.110.567 08 dinarjev na Vojvodino. Znesek presega onega v prvi periodi prejšnjega leta za 43.210.979 64 dinarjev, le pa nižji preliminarij za 16.028.380 45, ker so se ti davki povišali šele na 20. septembra 1920.

Čehoslovaško-madžarska trg. zbornica. Kakor se doznava v praških trgovskih zbornicah, se ustanovi v Pragi v najkrajšem času čehoslovaško-madžarska trgovska zbornica, kakor hitro bodo pogovori med Čehoslovaško in Mađarsko zaključeni.

Glavni urednik: Radoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Primorci!

Naznanjam, da sem odprl
novo higijenično
brivnico.

Za prvovrstno in čisto postrežbo jamčim. 191 2—1

Vjekoslav Gjurin
primorski begunec.

Maribor, Jurčičeva ulica št. 9.

Motorje za istosmerni tok

(Gleichstrom)

14 HP, 3 HP, 1 HP z napuščaji (Anlass),
ter motor na plin proda

Mariborska tiskarna d. d.
Jurčičeva ulica 4.

„PETOVIA“

usnjarska industrija d. d.

na Bregu pri Ptuj

(Slovenija)

je pričela z obratom tovarne
za čevlje.

Izdeluje vsakovrstne

Goodyear- in Mac-kay čevlje

za gospode in dame, navadne delavske, kakor tudi najfinejše luksuzne čevlje.

188 2—1